

رونق دستفروشی؛ پیامد رکود و بیکاری

در آستانه سال جدید پدیده دستفروشی و شغل‌های کاذب با توجه به رکود اقتصادی و بیکاری جوانان بیشتر خود را نشان داده است.

در آستانه سال جدید پدیده دستفروشی و شغل‌های کاذب با توجه به رکود اقتصادی و بیکاری جوانان بیشتر خود را نشان داده است.

مشاغل غیررسمی در حالی رونق گرفته که فعالان اقتصادی از رکود کسب و کار سخن می‌گویند. دنباله‌دار شدن رکود، شرایط را برای اشتغال‌زایی دشوار ساخته تا جمعیت جوان و جویای کار برای یافتن شغل با چالشی جدی مواجه شوند و شغل‌های کاذب بیشتر مورد توجه قرار گیرد. حسین راغفر، کارشناس مسائل اقتصادی معتقد است که رکود اقتصادی منجر به فقر شده و این مسئله به پدیده دستفروشی و شغل‌های غیررسمی دامن زده است.

آمارهای رسمی نیز از رکود و بیکاری بالای جوانان حکایت دارد. آخرین آماری که از وضعیت رشد اقتصادی منتشر شده، نشان می‌دهد که این شاخص در نیمه اول سال 94 معادل یک درصد بوده است. طبق گزارش مرکز آمار ایران در این دوره زمانی نرخ رشد بخش صنعت منفی 1.1 درصد بوده که نشان‌دهنده رکود در بخش تولیدات صنعتی است. در نیمه دوم سال شرایط دشوارتری در صنعت ایجاد شد و به همین دلیل طرح خروج از رکود با اعطای وام خرید خودرو و کارت اعتباری به اجرا درآمد تا از ورود نرخ رشد اقتصادی به محدوده زیر صفر جلوگیری شود. هنوز نرخ رشد اقتصادی برای 9 ماهه سال جاری منتشر نشده اما برآوردها نشان می‌دهد که این شاخص در سال جاری به زحمت خود را بالای صفر نگه خواهد داشت.

محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت پیش‌بینی کرده است که نرخ رشد اقتصادی در پایان سال 94، مثبت باشد که به نظر می‌رسد افزایش تولید نفت در ماه‌های پایانی سال به واسطه لغو تحریم‌ها، اثر قابل توجهی در این برآورد داشته باشد. اقتصادی که در سال‌های ابتدایی دهه 90 رشد منفی را تجربه کرد و به اندازه 9 درصد کوچک شد، در سال 93 توانست به میزان 3 درصد خود را بالا بکشد اما در سال 94، بار دیگر نرخ رشد اقتصادی کاهش یافت و به صفر نزدیک شد تا اقتصاد در 4 سال گذشته از دهه اخیر، رنگ رونق را به‌خود ندیده باشد.

با لغو تحریم‌ها، نرخ رشد اقتصادی 4 تا 6 درصدی برای سال آینده پیش‌بینی شده است اما آثار زیانبار رکود طی سال‌های گذشته در بازار کار نمایان شده است. هرچند نرخ بیکاری رسمی در محدوده 10 درصد باقی مانده و طبق آخرین آمار این شاخص به 10.7 درصد در پاییز امسال رسیده اما بررسی وضعیت این شاخص در میان جوانان وضعیت نگران‌کننده‌ای را نشان می‌دهد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز بارها نسبت به ورود 4 میلیون فارغ‌التحصیل جدید دانشگاهی به بازار کار هشدار داده است.

علی ربیعی معتقد است که متقاضیان کار به‌زودی به 6 میلیون نفر خواهند رسید به همین دلیل باید سالانه نرخ رشد اقتصادی 8 درصدی رقم بخورد تا برخی نیازها در بازار کار رفع شود. با این حال افزایش رکود و بیکاری باعث شده تا تعداد بیشتری از جمعیت برای درآمد به مشاغل غیررسمی و شغل‌های کاذب رو بیاورند.

روایت آمار از بیکاری جوانان

گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت بیکاری نشان می‌دهد که در پاییز سال جاری بیش از 2 میلیون و 646 هزار نفر بیکار بوده‌اند که 10.7 درصد از کل جمعیت فعال را تشکیل می‌دهند. در میان جوانان 15 تا 29 سال اما نرخ بیکاری 22.7 درصد اعلام شده است که نشان‌دهنده بیکاری یک میلیون و 568 هزار و 164 نفر در این محدوده سنی است. از این جمعیت بیکار، بیش از یک میلیون نفر را مردان و حدود 533 هزار نفر را زنان تشکیل می‌دهند. نرخ بیکاری در میان جوانان 15 تا 24 سال نیز از سوی مرکز آمار ایران 25.4 درصد اعلام شده است که نشان می‌دهد در میان جمعیت فعال این گروه سنی 726 هزار و 429 نفر بیکار هستند.